

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม)
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม)

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก
2. พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม) เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 286 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้อง ม. 3/3 และ ม. 3/4 จำนวนนักเรียน 90 คน ได้มาจากการสุ่มเป็นห้อง เรียกว่า การสุ่มแบบสุ่มกลุ่ม(Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยมีการปรับปรุงมาจาก (วิไล รัตนพลที, 2548 : 111-112)

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยมีการปรับปรุงมาจาก (กิตติชัย สุชาติโนบล, 2541 : 9)

3. วิธีดำเนินการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 เตรียมแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมโดยมีจำนวนอย่างละ 90 ฉบับ

3.2 ให้นักเรียนจำนวน 90 คน ทำแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรม

3.3 นำผลจากแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียน วิทยาศาสตร์ มีคะแนนพฤติกรรมที่แสดงออกภายในกลุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนและพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม

1. ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 การจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มได้ให้นักเรียนมีการทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับความหมายของกระบวนการกลุ่มซึ่ง หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยไม่จำกัดจำนวนนั้นมาอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ภายใต้เงื่อนไขวิธีการ สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง โดยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นๆ ร่วมกัน

2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆกับสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่ม พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกระหว่างร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ จึงมีความสำคัญมากเพื่อให้กลุ่มของตนเองบรรลุวัตถุประสงค์นั้นๆ ซึ่งจากการศึกษานักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มทางการเรียนวิทยาศาสตร์ มีคะแนนพฤติกรรมที่แสดงออกภายในกลุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 นั่นก็แสดงว่านักเรียนได้ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการทำกิจกรรม ซึ่งเป็นการสังเกตจากเพื่อนๆ ภายในกลุ่มด้วยตนเอง

ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า

1. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่าหากเป็นกิจกรรมที่ใช้สื่อที่เป็นของจริงหรือใช้อุปกรณ์ในรูปของการทดลอง นักเรียนจะมีความกระตือรือร้น และมีพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันเป็นอย่างดี
2. เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นการเน้นให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงทำให้ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมอาจเกิดความวุ่นวายและดูแลไม่ทั่วถึง
3. ในการแบ่งกลุ่ม ซึ่งมีการจัดนักเรียนชายและหญิงคละกัน ในช่วงแรกนักเรียนบางกลุ่มยังไม่กล้าหรือไม่ยอมรับเพื่อนต่างเพศ แต่ในการเรียนครั้งต่อๆ ไปเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้นก็ทำให้สมาชิกภายในกลุ่มมีความสนิทสนมและยอมรับกันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. ควรนำกระบวนการกลุ่ม ไปใช้วิจัยวิชาอื่นและระดับชั้นอื่นด้วย
2. กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นและสนใจในกระบวนการเรียนรู้ มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตติชัย สุชาติโนบล. (2541). ผลการใช้เทคนิคการตั้งคำถามของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กิตติยา ตันตริภักษ์โรจน์. (2547). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโพร์แม็ทซิสเต็ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร
- เฉลิมพล แก้วสามสี. (2455). “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ “นวัตกรรมกระบวนการกลุ่ม แบบประเมินผลการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”. นนทบุรี : บริษัท แคนดิด มีเดีย จำกัด.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2546). กระบวนการกลุ่มภาคปฏิบัติ : มิติหนึ่งของการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : บริษัท เมธิทิสส์ จำกัด.
- มาลีวรรณ ศรีใหม่. (2548). ผลของการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่เน้น กระบวนการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วรลักษณ์ ไชยทัฬ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. เชียงใหม่ : หจก. เชียงใหม่ บี.เอส.การพิมพ์.
- วิไล รัตพลที. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ชิปปา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร